

KRITIK ETC.

DANS. Andros Zins-Browne gästar MDT i Stockholm. S 31
TEATER. "Den inbillade sjuke" på Helsingborgs stadsteater. s 32
LITTERATUR. Neftali Milfuegos debuterar med "Tankar mellan hjärtslag". S 33
HELSIDAN. Philip Teir tar farväl av "Mad men". S 34

En mörk drömvärld

Ernst Billgren som Wilhelm von Kröckert är mindre putslustig och mer allvarlig. DN:s Bo Madestrand ser en myllrande utställning. Sid 30

Foto: Per-Erik Adami

"Kvinnostaden"

NAMN OCH NYTT JESSICA RITZÉN BLIR TYSK I SMÅLAND. 56

FAMILJ SAM CHARTERS SLOG ETT SLAG FÖR BLUESHISTORIEN. 43

KRYSS 50 SERIER 52 TV&RADIO 53

30

SÖNDAG 29 MARS 2015 DAGENS NYHETER

KRITIK.

Apokalyptisk vardagssurrealism under pseudonym

Ernst Billgrens måleri är egensinnigt. Namnbytet till Wilhelm von Kröckert är desto mer desperat, även om identitetskrisen signalerar ett välkommet mörker.

Wilhelm von Kröckert
 Lars Bohman Gallery, Stockholm
 Visas t o m 3/5.

Det står Wilhelm von Kröckert på galleri Lars Bohmans förster, men ingen behöver tvivla om vem det är som egentligen ställer ut. Ernst Billgren har berättat ut i brett i medierna och redan ätt han bytt namn inför sin nya utställning. Det är, har han förklarat, ett sätt att undvika släktnamnet von Kröckert liksom avslöjar sina trick på förhand.

Det är en intressant tanke. Men om en pseudonym ska ha någon väsentlig effekt krävs förstås att den verkliga upphovsmanen är hemlig. När Ernst Billgren sitter fullt igenkännlig i tv:s morgonsoffa och berättar hur han återtagit det gamla släktnamnet von Kröckert liknar han mest av allt en trollkar som avslöjar sina trick på förhand.

Inte för att det gör någon större skillnad. Även inne på galleriets väggar är Ernst Billgren sig lik, maskeringen till trots. Motiven har förvisso skiftat, de improviserade målingarna innehåller färre råvaror och änder, och desto fler byggnader:

Wilhelm von Kröckerts "Vår planet".

Foto: Per-Erik Adami

tegelfabriker, gotiska kyrkor, hyreshus, husvagnar, stugor.

Men den sprakande koloriten och det självsäkra, drivna måleriet är lätt att känna igen. För säkerhets skull har von Kröckert dessutom petat in signaturen EB i flera av målingarna, och i en kjölfäll kan man utläsa hela namnet Ernst Billgren i runliknande skrift.

Jag har alltid tyckt att mediefiguren Ernst Billgren står i vägen för konstnären Ernst Billgren. Sällan har det varit så tydligt som nu. Namnbytet framstår mest av allt som ett desperat rop på uppmärksamhet, medan måleriet är

egensinnigt, vitalt och självständigt. Billgren har ju skapat en egen tradition, där svensk naturromantik korsas med postmoderna identitetslekar och konsthistoriska motiv. Här finns influenser från såväl Hieronymus Bosch och Sandro Botticelli som serietecknaren Jan Lööf, vars detaljmyller och billiga former återkommer i både figurer och byggnader.

Flera av målingarna skildrar ett slags surrealistiska drömvärldar, där mörka moln drar in över landskapet och valnar byggnaderna över ända. I en måling med namnet "Kvinnostaden" rör sig ett par

robotliknande kvinnokroppar genom ett sönderfallande stadslandskap, i ett mer humoristiskt verk har byggnaderna förvandlats till en hund som sukter efter ett benliknande moln. Vad ska man kalla dessa fritt associerande, myllrande drömbilder? Apokalyptisk vardagssurrealism? Barock seriekonst?

Klart är att Billgren/von Kröckert har fört in ett mörkare, dovre drag i sina verk. Kanske är namnbytet ett utslag av en identitetskris, där den medelålders konstnären tar farväl av sitt yngre jag och går in i en mer mogen fas av sitt konstnärskap. Det

är i så fall en verklig utveckling, det lite putslustiga draget i Billgrens verk har här ersatts av ett större allvar.

Men om Ernst Billgren verkligen hade velat testa det egna varumärkets bärkraftighet hade det krävts mer än denna ytliga maskerad. Om han hade visat de nya verken på ett kallargalleri i någon förort, bortom det mullrande pr-maskineriet, hade han verkligen kunnat få ett kvitto på verkens värde. Riktigt så långt räckte inte modet.

Bo Madestrand
 konst@dn.se

... av Ernst Billgrens extraknäck, i oväntade samarbeten

Kampanjknappar för euron
 I samband med folkomröstningen om införande av euro år 2003 skapade Billgren på uppdrag av Stiftelsen för Europeiska unionens utveckling en serie rockmärken med försiktigt positiva budskap som "Jag lutar åt ja" och "Varför inte euro?". Trots Billgrens engagemang röstade svenskarna nej till euron.

Affischer för Ikea
 År 2006 lanserade möbeljätten Ikea en serie numrerade screentryck av Ernst Billgren. De utgick från ett tema som kostade 1700 kronor på varuhuset, såldes direkt vidare på auktion för runt 20 000 kronor. I dag säljs de för runt 5 000 kronor på auktionssajterna.

T-tröjor för T-shirt Store
 I samband med vernissagen på Lars Bohman gallery lanserar butikens T-Shirt Store nu tre tröjor med tryck av Ernst Billgren. Intressant nog marknadsförs det som ett samarbete med just Ernst Billgren, inte med Wilhelm von Kröckert.